

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

* Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

• 1.1 Produktidentifikator

- Handelsnavn: L 5034
- Artikkelnummer: 285138308

- Betegnelse: Etanol med litiumklorid mettet

• 1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

- Kjemikaliekategori PC21 Laboratoriekjemikalier
- Prosesskategori PROC15 Bruk som laboratoriereagens

- Bruk av stoffet/ tilberedning Elektrolyttløsning

• 1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

- Produsent/leverandør:

Xylem Analytics Germany GmbH
Dr.-Karl-Slevogt-Str. 1
82362 Weilheim
Germany

Kontakt: SI Analytics, Mainz
Tel. +49.(0)6131.66.5111

- Avdeling for nærmere informasjon: E-Mail: msds.si@xyleminc.com

- 1.4 Nødtelefonnummer Chemtrec: (USA & Canada) 800-424-9300 (International) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

• 2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

- Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008

GHS02 Flamme

Flam. Liq. 2 H225 Meget brannfarlig væske og damp.

• 2.2 Merkingselementer

- 2.2.1 Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

- Farepiktogrammer GHS02

- Varselord Fare

- Faresetninger

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

- Sikkerhetssetninger

P210 Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P240 Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes.

P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.

- 2.3 Andre farer Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

• 3.2 Blanding

- Beskrivelse: Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

(fortsatt på side 2)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 1)

• Farlige innholdsstoffer:			
CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6	etanol	⚠ Flam. Liq. 2, H225	50-100%
CAS: 7447-41-8 EINECS: 231-212-3	lithium chloride	⚠ Acute Tox. 4, H302; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	5-<10%

• Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

* Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

• 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Etter innånding: Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- Etter hudkontakt:
Vask med mye vann.
Tilsølte klær må fjernes.
- Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
- Etter svelging:
Drikk vann umiddelbart (maks. 2 glass).
Ikke fremkall brekninger (perforeringsfare).
Sørg for legebehandling.

• 4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Svimmelhet
Brekninger

• Farer

Fare for åndedrettsforstyrrelser.
Fare for lungeødem.

• 4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak

• 5.1 Sløkkingsmidler

- Egnede slukningsmidler:
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

- Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann i full stråle

• 5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Dampene av produktet er tyngre enn luft og kan legge seg i større konsentrasjoner på gulvet, i gruver, kanaler og kjellere.

Allerede ved normale temperaturer kan damp sammen med luft danne en eksplosjonsfarlig blanding.

• 5.3 Råd til brannmannskaper

- Spesielt verneutstyr: Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.

• Ytterligere informasjoner

Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.
Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

• 6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Unngå kontakt med huden og øynene
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Bruk av åpen ild forbudt.

• 6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke komme i avløpet. Eksplosjonsfare!
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

• 6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 2)

- **6.4 Henvisning til andre avsnitt** Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft).
Bruk apparater som er motstandsdyktige mot løsningsmidler.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Holdes unna antenningskilder og varme overflater.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Bruk sko med såle av ledende materiale.
Dampene kan sammen med luft danne en eksplosjonsfarlig blanding.
I tømte beholdere kan det dannes antenkelige blandinger.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- **Krav til lagerrom og beholdere:**
Må bare oppbevares i originalbeholdere.
Sørg for gulv som er tett og motstandsdyktig mot løsningsmidler.
- **Informasjoner om felles lagring:** Lagres adskilt fra oksydasjonsmidler.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
Hold beholderne tett tillukket.
Oppbevares ved romtemperatur (15-25 °C).
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

* Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.

• 8.1 Kontrollparametrer

- Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

64-17-5 etanol

AG	Langtidsverdi: 950 mg/m ³ , 500 ppm
----	--

- Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

• 8.2 Eksponeringskontroll

- Personlig verneutstyr:
- Generelle verne- og hygienetiltak:
Unngå berøring med øyne og hud.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt.
- Åndedrettsvern:
Kun nødvendig hvis det dannes tåke eller aerosoler eller ved utilstrekkelig lufting.
Filter: E
- Håndvern: Beskyttelseshansker anbefales ved hyppig eller langvarig hudkontakt.
- hanskemateriale
Fluorkautsjuk (Viton)
Anbefalt materialtykkelse: $\geq 0,4$ mm
Nitrilkautsjuk
- Øyevern: Vernebrille
- Kroppsvern: Lett beskyttelsesdrakt

(fortsatt på side 4)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

• 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
• alminnelige opplysninger	
• Utseende:	
Form:	Flytende
Farge:	Fargeløs
• Lukt:	Alkohollignende
• pH-verdi ved 20 °C:	7
• Tilstandsending	
Smeltepunkt/frysepunkt:	ca. -115 °C
Startkokepunkt og kokeområde:	78 °C
• Flammepunkt:	13 °C (geschlossener Tiegel)
• Antennelsestemperatur:	425 °C
• Selvantennelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantennelig.
• Eksplosive egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.
• Eksplosjonsgrenser:	
Nedre:	3,5 Vol %
Øvre	15,0 Vol %
• Damptrykk ved 20 °C:	59 hPa
• Tetthet ved 20 °C:	0,8 g/cm³
• Løslighet i / blandbarhet med vann:	Fullstendig blandbar.
• Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann: -0,3 log POW (Ethanol)	
• Viskositet:	
Dynamisk:	Ikke bestemt.
Kinematisk ved 20 °C:	1,4 mm²/s
• 9.2 Andre opplysninger	Dampene er tyngre enn luft.

* Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- Termisk spaltning / vilkår som må unngås: Ingen spaltning ved formålsriktig lagring og håndtering.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner**
Reaksjoner med sterke oksydasjonsmidler.
Reaksjoner med uedle metaller, med vannstoffutvikling.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- Akutt toksisitet: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

• Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:		
64-17-5 etanol		
Oral	LD50	6200 mg/kg (Rat) (IUCLID)
Inhalativ	LC50	95,6 mg/l, 4 h (Rat) (RTECS)

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 4)

7447-41-8 lithium chloride

Oral	LD50	526 mg/kg (Rat) (RTECS)
------	------	-------------------------

- Primær irritasjonsvirkning:
- på huden: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- på øyet: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Sensibilisering: Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:
- CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)
- Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Kreftfremkallende egenskap Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Reproduksjonstoksitet Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- STOT – enkelteksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- STOT – gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- Aspirasjonsfare Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

* Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

- Akvatisk toksisitet:

64-17-5 etanol

EC50 9268-14221 mg/l, 48 h (Daphnia magna) (IUCLID)

EC5 6500 mg/l, 16 h (Pseudomonas putida) (IUCLID)

LC50 8140 mg/l, 48 h (Leuciscus idus) (IUCLID)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Den organiske andelen av blandingen er biologisk lett nedbrytbar.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne**
På grunn av fordelingskoeffisienten n-octanol/vann forventes det ingen konsentrasjon i organismer.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- Ytterligere økologiske informasjon:
- Generelle informasjon:
- Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
- Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

- Anbefaling: Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

• Europeiske avfallslisten

07 00 00	Avfall fra organiske kjemiske prosesser
07 07 00	avfall fra PBDB av finkjemikalier og av kjemiske produkter som ikke er spesifisert andre steder
07 07 04*	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter

- Ikke rengjort emballasje:
- Anbefaling:
Kontaminerte emballasjer skal tømmes så godt som mulig. De kan deretter, etter tilsvarende rengjøring, tilføres recycling.
Emballasjer som ikke kan rengjøres deponeres som stoffet selv.
- Anbefalt rengjøringsmiddel: Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

(fortsatt på side 6)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 14: Transportopplysninger

• 14.1 FN-nummer • ADR/RID, IMDG, IATA	UN1170
• 14.2 FN-forsendelsesnavn • ADR/RID • IMDG • IATA	ETANOLLØSNING (ETYLALKOHOLLØSNING) ETHANOL SOLUTION (ETHYL ALCOHOL SOLUTION) ETHANOL SOLUTION
• 14.3 Transportfareklasse(r) • ADR/RID, IMDG, IATA	
• klasse • Fareseddel	3 Brannfarlige væsker 3
• 14.4 Emballasjegruppe • ADR/RID, IMDG, IATA	II
• 14.5 Miljøfarer • Marine pollutant:	Nei
• 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk • Kemler-tall: • EMS-nummer: • Stowage Category	Advarsel: Brannfarlige væsker 33 F-E,S-D A
• 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
• ADR/RID • Fritatt mengde (EQ): • Begrenset mengde (LQ) • Unntatte mengder (EQ) • Transportkategori • Tunnel restriksjonskode	E2 1L Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml 2 D/E
• UN "Model Regulation":	UN 1170 ETANOLLØSNING (ETYLALKOHOLLØSNING), 3, II

* Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

- Relevante satser
H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H302 Farlig ved svelging.
H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
- Forkortelser og akronymer:
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organisation

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 02.02.2017

Versjon 3

revidert den: 31.01.2017

Handelsnavn: L 5034

(fortsatt fra side 6)

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Brannfarlige væsker – Kategori 2

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2

- * Data forandret i forhold til forrige versjon

— NO —